

Aardrijkskunde groep 6 Wijzer door de wereld - Samenvatting hoofdstuk 4

Waterland

Nederland is een echt waterland. We hebben de **zee** en veel **rivieren** en **kanalen**. Rivieren zijn in de natuur ontstaan, ze beginnen als een heel klein stroompje.

Kanalen worden door mensen gegraven. Kanalen en rivieren zijn handig om spullen over het water te vervoeren.

Water wordt gebruikt voor **handel en vervoer**, maar bijvoorbeeld ook om te **drinken** en voor **recreatie**. Mensen gebruiken water dan bijvoorbeeld om te zwemmen, te surfen of te zeilen. Ze genieten ervan om leuke dingen te doen met dat water.

Vervuiling.

De fabrieken en alle huishoudens in Nederland veroorzaken **vervuiling**. Die vervuiling kan ook in het water terecht komen. Ons **drinkwater** wordt gemaakt van grondwater. Dat grondwater moet **gezuiverd** worden om schoon water te krijgen. Na het zuiveren wordt het water bewaard in grote spaarbekkens. Op de hele wereld is maar heel weinig **zoet water**. We moeten daar dus zuinig mee omgaan...

Nederland ligt laag. Vroeger stroomde het water vaak gewoon over het land. Daarom werden er langs de zee en langs rivieren **dijken** gebouwd. Rivieren hebben een zomerdijk en een winterdijk. 's Winters stroomt het water over de uiterwaarden tussen de dijken. Onderweg wordt de rivier steeds groter. Er valt **neerslag** in en komen er andere rivieren bij. Rivieren worden steeds voller, daarom moeten de **dijken verzwaaard** worden.

De zee staat onder invloed van eb en vloed. Bij **eb** staat het water laag, bij **vloed** staat het water juist heel hoog. De **duinen** houden het zeewater tegen. Ook op andere plaatsen in Nederland moet het land tegen het water beschermd worden. Die gebieden noemen we **polders**.

In Noord-Holland zijn veel meren drooggemaakt. De Haarlemmermeerpolder is daar een goed voorbeeld van. Het water wordt door een **gemaal** uit de polder gepompt, zodat er droog land ontstaat. Vroeger gebeurde dat met molens, later met machines. In het IJsselmeer liggen de Zuiderzeepolders. Dat nieuwe land heet **Flevoland**. Het is aangelegd zodat de mensen uit de overvolle grote steden daar konden gaan wonen. In de Flevopolder is veel landbouw. Tussen de weilanden vind je **sloten** en **vaarten**.

Vroeger was Nederland minder goed beschermd tegen het water. Heel vroeger bouwden mensen hun huizen op **terpen**. Die terpen lagen veel hoger dan de grond eromheen. De mensen voelden zich daardoor veiliger. Later konden de mensen stevige dijken maken.

Toch hielden die dijken niet alles tegen. In 1953 was er een erge storm en raakte grote delen van Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant overstroomd. Na de **watersnoodramp** werd het **Deltaplan** bedacht. Er werden dammen en dijken gebouwd die Zeeland en Noord-Holland nog beter tegen het water moesten beschermen. In de Oosterschelde en in de Nieuwe Waterweg is een **stormvloedkering** gebouwd. Bij echte storm kunnen de schuiven helemaal dicht, zodat het water buiten blijft.

Stormvloedkering. Op de foto links is het rustig weer. Op de rechterfoto stormt het!

Bron: Wijzer door de wereld uitgegeven door Wolters Noordhoff (alleen voor gebruik lln. De Kleine Beer)

Oefenvragen

Je kunt vragen verwachten over de stof uit je aardrijkskundeboek, je werkboek en informatie die in de klas behandeld is... Weet je zeker dat je alles goed bestudeerd hebt?! Prima, dan moet het lukken om de oefenvragen hieronder goed te beantwoorden.

Let op: dit zijn niet persé de vragen van het echte proefwerk... Succes!

1. Waarom is Nederland een waterland?
2. Noem drie dingen waar water in Nederland voor gebruikt wordt?
3. Noem twee redenen waarom rivieren vervuild raken ... ?
4. Wat zijn polders?
5. Hoe worden watergebieden drooggemaakt?
6. Wat is vloed?

7. Wat is eb?
8. Waartegen beschermen de duinen?
9. Wat is het Deltaplan?
10. Noem een plaats waar een stormvloedkering gebouwd is?
11. Wat zijn uiterwaarden? En, waar dienen ze voor?
12. Waardoor is het IJsselmeer afgesloten van de zee?